

Bóbitáék modern bábszínháza

Kezek, bábok, tárgyak

A magyar Bóbita bábszínház nagyszabású bemutatója csütörtök este a lahti koncertteremben tetszést váltott ki, ugyanakkor meg is lepte a finn közönséget, akik számára a bábszínház ősi hagyományai ismeretlenek voltak. Finnországban alig akadt ennek a művészeti ágnek művelője, és pl. a tévében bemutatott bábelőadást sem lehet éppen fantáziadúsnak és lendületes ötletekkel telinek mondani. Így a bátran újító, modern és egyenesen forradalmi fogás, ami ezt a fiatalos pécsi csoport előadását jellemezte, csakis valami rég elfeledett hagyomány újraélesztése lehetett. Tulajdonképpen Bóbitáék programja nem - legalábbis nem egészében - sorolható a szigorú értelemben vett bábszínház kategóriájába. Sokszor átlépték a műfaji határokat, többek között a pantomim felé. A bábszínház kellékeit végül is elég keveset használták, csupán az előadás első részében.

A "bábok" gyakran csak különböző kesztyűbe öltözött, sőt néha teljesen csupasz kezek voltak.

A Bóbita előadása, ami a finn felfogás szerint nyilvánvalóan túlméretezett volt, nemcsak ennek az együttesnek a művészetben való jártasságából és ötletességéből való bemutató volt, hanem annak bizonyosságául is szolgált, hogy a bábszínháznak nem kell megrekednie a hagyományoknál. Új lehetőségeket és megoldásokat mutattak be. Újfajta anyagok és modern világfelfogás egyvelege jellemezte az előadást.

Az anyagválasztás minden merészségével együtt célszerű volt. Gyakran még maguk a felhasznált anyagok alaptulajdonságai is egyfajta jelentést hordoztak. A kis gumikacsák és a Love Story kólásüveg-formájú szerelmespárja a jó példák erre. Mindenesetre a hagyományos bábok hiányoztak.

*

A program felépítése szaggatott volt, de következetes. A mai bábszínházhoz közelebb álló első rész paródiái és kis show-részletei - az amúgy az egész előadás alatt - a háttérben szóló zenére játszódtak. Ez az első szakasz a bábtársulat szaktudásából adott izelítőt mértékletesen modern keretek között.

A második rész, amiben pusztá kézzel adtak elő kis etűdöket, a hagyományos bábszínház határterületére vitte el az előadást. Bábok és kellékek nélkül, csupán az élő, emberi kezek az üres "színpadon". Látszott, hogy Bóbitáék ezt a fajta előadásmódot különösen kedvelik, és így éppen ennek a résznek az előadása kissé elnyújtott, önismétlgető volt. Néha gyenge volt ezeknek a finom etűdöknek a hangtechnikája, csak a második szünet után tisztult ki a zene.

A harmadik részben kiszélesítették a színpadot, és hatalmas, erőteljes hatású vizualizációk alapjául az előadók pantomimozgása és sokféle kellék szolgált. A csúcspont egyenes állásfoglalás volt a háborúellenességről. Az égő repülőgép biztosan sokakat megijesztett, úgy tűnhetett, a tűz a színpad függönyeire is átterjed. A tüzet egyébként A papír tragédiája című darabban is használták.

*

Az előadást egyértelműen felnőtteknek szánták, de remélhetőleg ez alapján fogalmunk lehet azokról az eszközökről, amiket a bábszínház gyerekeknek írt darabjaiban használnak. Hiszen az elején egy egész csapat édes kis állatfigura, hattyú, madár, az állatkert apró lakói voltak az előtérben. A gyerekelőadás vasárnap lesz.

A legerőteljesebb hatást az este legvége váltotta ki, amiben nem volt felfedezhető az öncélúság, mint ahogy a bábszínházban sajnos gyakran csak önmagában a kifejezésen van a hangsúly. A szintén elég hosszú James Bond-paródia az este "ínyencségei" közé tartozott ügyes ötleteivel és egyenesen izgalmas helyzeteivel. Összességében egy sikeres este volt.

(Fordította: Vitai Zsuzska)